

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Kateřina Žáková

Studijní obor: Český jazyk a literatura, Dějepis

Název práce (česky/anglicky): Proměny autorského stylu / Transformations of authorial style

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Jelínek, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Jiří Zeman, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	A
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	A
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	B
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	A

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F. Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření vedoucího práce k antiplagiátorské kontrole:

Celková podobnost je nízká (1 %) a citace jsou řádně označené.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně: A

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Při zkoumání vlastních textů vyvstávají problémy, se kterými se při analýze cizího díla badatel nemusí potýkat – především otázka, jak naložit s informacemi o záměrech a motivacích, o nichž je autor často informován lépe než vnější badatelé. Autorka sama někdy důvody pro určitá stylová rozhodnutí přímo uvádí, jindy se pokouší o větší objektivitu či přiznaně spekuluje, například: „Hlavními osobami, kterých se týkají oba texty, jsou ženy, což by mohlo působit jako autorčin záměr, či podvědomá volba na základě jejího pohlaví.“ (s. 59) Co autorku k této určité nejistotě, jak věc uchopit, vedlo? A může být podle autorky skutečnost, že zkoumané texty sama v minulosti sestavila, v některých oblastech zkoumání i na překážku?

2. Práce se pouze letmo dotýká možností, které skýtají rozvíjející se metody kvantitativního výzkumu. Když srovnává texty různých stylů v oblasti průměrné délky slova, průměrného počtu vět v souvětí apod. Které další kvantifikovatelné rysy textu by bylo ještě možné zkoumat – a co vlastně tyto parametry (jako průměrná délka slova, lexikální bohatost textu apod.) o díle vypovídají?

3. První část práce se velmi zevrubně vypořádává s převládajícími pohledy na styl v českém lingvistickém diskursu. Byla by podle názoru autorky smysluplná i zkoumání stylu napříč různými jazyky? A jak by postupovala, kdyby se do srovnání rozhodla zařadit i své texty napsané anglicky nebo v jiné cizí řeči?

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Hodnotu práce spatřuji jak v důkladném a podrobném zhodnocení, tak v důkladném uplatnění úvah o objektivních a subjektivních stylových faktorech na zkoumané texty. Nejzajímavějším rozměrem práce je proto patrně samo předvedení, jakými způsoby je možné na podobný specifický a nevelký soubor textů nahlížet.

Závěr textu žádné dramatické nové objevy nepřináší, to však ani nebylo zamýšleno; a svou hodnotu má i praktické potvrzení tezí, které jsou ve stylistických příručkách a učebnicích prezentovány jako obecně přijímaný fakt. I tak by však bylo pro případné čtenáře nepochybně ještě přínosnější, kdyby se autorka pokusila o vyvození některých dalších poznatků, třebaže do určité míry spekulativních – například otázku, který stylový faktor je možné považovat za nejdůležitější, jakým způsobem se vzájemně posilují a oslabují a podobně.

Kupříkladu zhodnocení, že „velmi záleží na tom, zda autorka chtěla textem pobavit, nebo zda měl být vážný“ (s. 63) se zdá až příliš obecné. V příslušné kapitole přitom autorka zajímavě hovoří o tom, že se humorné texty kromě jiného vyznačují vyšší četností knižních výrazů, a kdyby práce poskytla ještě jednoznačnější stylové charakteristiky dané tímto záměrem (například i s ohledem na průměrnou lexikální frekvenci užívaných slov, třeba i s tím, že se v tomto ohledu navzájem podobají texty motivované humorně, texty odborné a texty zaměřené na estetickou složku), jednalo by se o silnější závěr.

Práce je z jazykového i typografického hlediska na vysoké úrovni, jen velmi výjimečně se objevují překlepy (například „beletristických text“ místo „beletristický text“, s. 2).

Datum a podpis vedoucího práce:

1. 8. 2022